

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Правен факултет, Центар за правно политички
истражувања, Штип, Македонија

ТРЕТА МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА

ОПШТЕСТВЕНИТЕ ПРОМЕНИ ВО ГЛОБАЛНИОТ СВЕТ

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

Штип, 2016

Печати / Print 2- ri Avgust- Shtip

Графичка подготовка – Центар за Правно- политички истражувања

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

316.42(100)(062)

МЕЃУНАРОДНА научна конференција Општествените промени во глобалниот свет (3 ; 2016 ; Штип)

Општествените промени во глобалниот свет = Social change in the global world = Социальные изменения в глобальном мире : сборник на трудови = proceedings = сборник материалов / Трета меѓународна научна конференција = Third international scientific conference = Третья международная научная конференция. - Штип : Универзитет Гоце Делчев = Shtip = Goce Delcev University = Штип = Универзитет Гоце Делчева, 2016. - 1052 стр. : табели ; 25 см

Трудови на мак., англ. и рус. јазик. - Фусноти кон текстот. - Библиографија кон трудовите

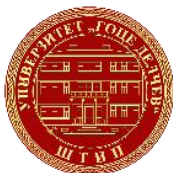
ISBN 978-608-244-353-9

I. International scientific conference Social change in the global world (3 ; 2016 ; Shtip) види Меѓународна научна конференција Општествените промени во глобалниот свет (3 ; 2016 ; Штип). - II. Международная научная конференция (3 ; 2016 ; Штип) види Меѓународна научна конференција Општествените промени во глобалниот свет (3 ; 2016 ; Штип)

а) Општествени промени - Свет - Собири

COBISS.MK-ID 102150666

Goce Delcev University in Shtip, Faculty of Law, Center for Legal and Political Research,
Shtip, Macedonia

THIRD INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

PROCEEDINGS

Shtip, 2016

Университет им. Гоце Делчева, Юридический факультет, Центр правовых и политических исследований (Штип, Македония)

ТРЕТАЯ МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

СОЦИАЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ГЛОБАЛЬНОМ МИРЕ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Штип, 2016

Организациски комитет / Organizational Committee/ Организационный комитет конференции

Strashko Stojanovski PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, strasko.stojanovski@ugd.edu.mk
Jovan Ananiev PhD, Faculty of Law, University “Goce Delcev”- Shtip, Macedonia, jovan.ananiev@ugd.edu.mk
Kristina Misheva PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristina.miseva@ugd.edu.mk
Marija Ampovska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, marija.radevska@ugd.edu.mk

Програмски комитет / Program Committee / Программный комитет конференции

Adoyi Onoja PhD, Nassarawa State University, Keffi, Nigeria, onojaa@yahoo.com
Afet Mamuti PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, afet.mamuti@unite.edu.mk
Agim Nuhiu PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, agim.nuhiu@unite.edu.mk
Agor Sarkisyan PhD, University of Svishtov, Bulgaria, agop@uni-svishtov.bg
Alenka Verbole PhD, currently- OSCE Mission in Tirana, University of Ljubljana, Slovenia, alenka.verbole@osce.org
Altin Shegani PhD, Faculty of Law, University of Tirana, Albania, altin_shegani@yahoo.com
Ana Nikodinovska Krstevska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, ana.nikodinovska@ugd.edu.mk
Anastasia Bermúdez Torres PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liege, Belgium, abermudez@ulg.ac.be
Andon Majhoshev PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, andon.majhosev@ugd.edu.mk
Bekim Beliqi PhD, University of Prishtina, Department of Political Science, Kosovo, bekim.baliqi@gmail.com
Belul Beqaj PhD, University of Business and Technology, Department of Political Science, Prishtina, Kosovo, belul.beqaj@gmail.com
Borka Tushevska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, borka.tusevska@ugd.edu.mk
Elena Ivanovna Nosreva PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, elena@nosyreva.vrn.ru
Gabriela Belova PhD, Faculty of Law, University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria, gbelova@hotmail.com
Gemma Andreone PhD, Institute for International Legal Studies of the Italian National Research Council (ISGI - CNR), Italy, gemma.andreone@gmail.com

Haluk Aydin PhD, Faculty of Arts and Sciences, Balikesir University, Balikesir, Turkey, aydinhaluk@hotmail.com

Igor Kambovski PhD, Faculty of Law, Goce Delchev University in Shtip, Macedonia, igor.kambovski@ugd.edu.mk

Ivana Bajakić PhD, Department of Economic Sciences, Faculty of Law, Zagreb, Croatia, ivana.bajakic@pravo.hr

Kristina Misheva PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristina.miseva@ugd.edu.mk

Kristine Whitable PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, kristine.whitable@ugd.edu.mk

Jadranka Denkova PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip, Macedonia, jadranka.denkova@ugd.edu.mk

James C. Helfrich PhD, Global Scholars, Liberty University, Colorado, USA, jchelfrich@aol.com

Jovan Ananiev PhD, Faculty of Law, University “Goce Delcev”- Shtip, Macedonia, jovan.ananiev@ugd.edu.mk

Jusuf Zejneli PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia, jusuf.zejneli@unite.edu.mk

Maciej Czerwinski PhD, Institute of Slavic Philology, Jagiellonian University, Krakow, Poland, maciej.czerwinski@uj.edu.pl

Marieta Olaru PhD, Doctoral School in Business Administration, Research Center for Business Administration, Department of Business, Consumer Sciences and Quality Management, The Bucharest University of Economic Studies, Romania, olaru.marieta@gmail.com

Marija Ignjatovic PhD, Faculty of Law, University of Nis, Serbia, marija@prafak.prafak.ni.ac.rs

Marina Valentinovna Sencova (Karaseva) PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, smv@law.vsu.ru

Mato Brautović PhD, University of Dubrovnik, Croatia, mbraut@unidu.hr

Migena Leskoviku PhD, Law Faculty, European University of Tirana, Albania, migena.leskoviku@gmail.com

Natalia Vladimirovna Butusova PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia, butusova@law.vsu.ru

Naser Ademi PhD, Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia , dr.naserademi@gmail.com

Nives Mazur Kumrić PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liège, Belgium, nives.mazurkumric@ulg.ac.be

Olga Koshevaliska PhD, University “Goce Delcev”- Shtip, Faculty of Law, Macedonia, olga.kosevaliska@ugd.edu.mk

Patrick Wautelet PhD, Faculty of Law, Political Science and Criminology, University of Liege, Belgium, patrick.wautelet@ulg.ac.be

Recai Aydin PhD, Associate Professor, Vice Rector of International University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, raydin77027@yahoo.com

Ruzica Simic Banovic, PhD in Economics, Senior Assistant - Lecturer, Faculty of Law, University of Zagreb, Croatia, ruzica.simic@pravo.hr

Senada Sabic Selo PhD, Institute for International Relations, Zagreb, Croatia,
senada@irmo.hr

Silviu G. Totelecan PhD, Cluj-Napoca Branch of Romanian Academy, Socio-Human
Research Department of "G. Baritiu" History Institute, Romania,
silviu.totelecan@g.ail.com

Slavejko Sasajkovski PhD, Institute for Sociological, Political and Legal Research,
University "St. Cyril and Methodius", Skopje, Macedonia,
bilbilef@isppi.ukim.edu.mk

Strahinja Miljkovića PhD, Faculty of Law, Mitrovica, strahinja.miljkovic@pr.ac.rs

Strashko Stojanovski PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in Shtip,
Macedonia, strasko.stojanovski@ugd.edu.mk

Suzana Dzamtoska Zdravkovska PhD, Faculty of Law, Goce Delcev University in
Shtip, Macedonia, suzana.dzamtoska@ugd.edu.mk

Tamara Perisin, MJur (Oxon) PhD, Department of European Public Law - Jean
Monnet, University of Zagreb - Faculty of Law, Croatia,
tamara.perisin@pravo.hr

Tatjana Petrovna Suspiciņa PhD, Moscow Law Academy, Moscow, Russia

Tunjica Petrašević PhD, Faculty of Law, University of Osijek, Croatia,
tpetrase@pravos.hr

Yuriy Nikolaevich Starilov PhD, Faculty of Law, Voronezh State University, Russia,
juristar@vmail.ru

Wouter Van Dooren PhD, Public Administration and Management, University of
Antwerp, Belgium, wouter.vandooren@uantwerpen.be

Zoran Tomic PhD, University of Mostar, Bosnia and Herzegovina, zoran.tomic@sve-mo.ba

Содржина / Table of Contents

LAW	17
THE SPECIFICS OF THE PRIVATE PLACEMENT OF SECURITIES IN THE MACEDONIAN SECURITIES LAW	
Marko Andonov, Kristina Misheva	19
МОДЕРЕН - СОВРЕМЕН И УСПЕШЕН - ЕФИКАСЕН МЕНАџЕР	
Војо Беловски	35
SOME SPECIFICS IN REGULATION OF CONTRACT ON ASSIGNMENT AND DIVISION OF PROPERTY INTER VIVOS IN SERBIAN AND MACEDONIAN LAW	
Novak Krstić	53
APPLICATION OF THE PRINCIPLE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT TO THE INTERNATIONAL LAW OF FRESH WATER RESOURCES	
Mihajlo Vučić	79
THE INSTITUTION OF COMMON PROPERTY – FEATURES AND TYPES	
Emine Zendeli	97
ИДЕНТИФИКУВАЊЕ И ДЕФИНИРАЊЕ НА ПРОБЛЕМОТ НА СЕМЕЈНОТО НАСИЛСТВО	
Албана Метај-Стојанова	119
СТЕКНУВАЊЕ НА РОДИТЕЛСКОТО ПРАВО ПРЕКУ СУРОГАТ МАЈКА- ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БИОМЕДИЦИСНКО ПОТПОМОГНАТО ОПЛОДУВАЊЕ	
Арта Селмани-Бакиу	129
ОДГОВОРНОСТ ЗА НЕИСПРАВЕН ПРОИЗВОД ВО МАКЕДОНСКОТО ПРАВО	
Марија Амповска	153

ALTERNATIVE FORMS OF LIABILITY IN THE CONTEXT OF
APPEALS CHAMBER POWER - VIEW FROM THE ICTY

Sasa Knezevic, Goran Djordjevic 177

СРАВНИТЕЛНО-ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О
ГРАЖДАНСТВЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ И БАЛКАНСКИХ
СТРАН

Вера Бабурина..... 193

THE PRESIDENTIAL RIGHT TO PARDON AS AN INSTITUTE OF
CRIMINAL LAW

Besa Arifi..... 213

CONFIDENTIALITY IN MEDIATION

Elizabeta Spiroska, Ivan Bimbilovski 235

КРИМИНОЛОШКИ АСПЕКТИ НА ПРОСТИТУЦИЈАТА: СО
ПОСЕБЕН ОСВРТ НА АНТИЧКАТА ПРАВНА УРЕДЕНОСТ

Елена Максимова, Димитар Апаснев 249

HATE SPEECH - EUROPEAN STANDARDS AND EUROPEAN COURT
OF HUMAN RIGHTS CASE LAW

Darko Dimovski, Ivan Ilie 271

INTERNATIONAL PUBLIC LAW IN THE JURISPRUDENCE OF THE
EUROPEAN COURT OF JUSTICE

Sanja Đorđević Aleksovski 287

КОНФИСКАЦИЈА НА ИМОТ И ИМОТНА КОРИСТ ВО СЛУЧАЈ НА
АБОЛИЦИЈА

Олга Кошевалиска, Елена Максимова..... 305

DA MIHI FACTO, DABO TIBI JUS

Марија Игњатовић 325

ARE KNOW-HOW AND INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS AN
INITIAL REASON FOR JOINING FRANCHISING NETWORK

Strahinja D. Miljković, Aleksandra Vasić, Goran Tišić 339

THE APPLICABILITY OF THE INSTITUTE OF ADMINISTRATIVE
SCIENCE IN THE MACEDONIAN LEGISLETION

Jadranka Denkova, Andrej Angelovski 353

THE MEANING OF DISSUASIVE, PROPORTIONATE AND EFFECTIVE SANCTION IN DISCRIMINATION CASES

Zaneta Poposka 367

МЕЖДУНАРОДНЫЕ СТАНДАРТЫ ОТПРАВЛЕНИЯ УГОЛОВНОГО ПРАВОСУДИЯ В ОТНОШЕНИИ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ

А.А. Анисимов, В.Г. Просвирнин 383

ВЕШТАЧЕЊЕТО КАКО ДОКАЗНО СРЕДСТВО ВО КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА НА АНГЛИЈА И ВЕЛС

Никола Мицковски, Весна Трајановска 397

НЕЧЕСНИТЕ ДОГОВОРНИ КЛАУЗУЛИ ВО АВИОНСКИОТ ПРЕВОЗ НА ПАТНИЦИ

Борка Тушевска..... 415

КОДЕКС ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА НОТАРИТЕ

Ебру Ибиш 443

LOCATIO CONDUCTIO ОД РИМСКОТО ПРАВО И НЕГОВИТЕ СОВРЕМЕНИ „ПРАВНИ НАСЛЕДНИЦИ“(I)

Димитар Апасиев, Марија Амповска..... 463

ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ НА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ КАЈ АКЦИОНЕРСКИТЕ ДРУШТВА

Горан Коевски, Борка Тушевска, Дарко Спасевски 483

POLITICS..... 519

МОЌТА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА НА ГЛОБАЛНАТА МЕЃУНАРОДНА СЦЕНА

Милка Димитровска..... 521

ЗАКАНАТА НА ТЕРОРИЗМОТ ВРЗ БАЛКАНОТ: МЕТА НА ТЕРОРИСТИТЕ ИЛИ ПОГОДНО ТЛО ЗА ШИРЕЊЕ НА НИВНАТА ИДЕОЛОГИЈА

Ице Илијевски, Кире Бабаноски, Злате Димовски 545

ИЛЕГАЛНАТА МИГРАЦИЈА КАКО ПРАШАЊЕ ПО БЕЗБЕДНОСТА

Marina Andeva, Ivan Dodovski 561

THE NATINAL SECURITY SYSTEM OF MONTENEGRO

Xhemail Limani 577

MAKING GOVERNANCE OF GLOBAL FINANCE MORE ACCOUNTABLE: INSIGHTS FROM POLITICAL PHILOSOPHY AND ECONOMY

Marin Beroš, Marta Božina Beroš 593

POSITION OF THE WHISTLEBLOWERS IN THE UNITED NATIONS SYSTEM 10 YEARS AFTER SECRETARY-GENERAL'S BULLETIN ON PROTECTION AGAINST RETALIATION – HOW FAR HAVE WE COME?

Marko Novaković 609

ISIS, MIGRANT CRISIS AND TURKEY'S ROLE AS PROTECTOR OF THE SECURITY OF EU

Ivica Simonovski, Zeynep Ece Unsal 619

RELIGION, TERRORISM AND WORLD POLITICS

Elena Tilovska-Kechedji 641

THE RISE OF ISLAMIC STATE OF IRAQ AND SYRIA (ISIS)-THREAT FOR GLOBAL PEACE AND SECURITY

Kire Janev, Zlate Dimovski 651

ПОЛИТИЧКИОТ ПРОЦЕС НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ВО УЛОГАТА НА ГЛОБАЛЕН АКТЕР И ПРОБЛЕМОТ СО ЗАПОСТАВУВАЊЕТО НА ЗЕМЈИТЕ ОД ИСТОЧЕН И ЦЕНТРАЛЕН БАЛКАН-БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, КОСОВО, Р. МАКЕДОНИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИЈА

Мики Рунтев 661

О ГАРАНТИЈАХ ПРАВ МАКЕДОНСКОГО НАЦИОНАЛНОГО МЕНЬШИНСТВА В БОЛГАРИИ

Наталија Бугусова, Стойко Стойков 677

ДЕМОКРАТИЈАТА НИЗ ПРИЗМАТА НА ПОЛИТИКАТА ЗА ПРОШИРУВАЊЕ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Ана Никодиновска Крстевска, Наталија Шикова 697

НОВИ ФОРМИ НА ПОЛИТИЧКИ МАРКЕТИНГ СО ПОСЕБЕН
ОСВРТ НА СОЦИЈАЛНИТЕ МЕДИУМИ

Јован Анание, Игор Голубов..... 719

SOCIETY..... **741**

ПРОСТОРОТ И ВРЕМЕТО ВО УСЛОВИ НА ГЛОБАЛИЗАЦИЈА И
КРЕИРАЊЕ НА ИДЕНТИТЕТОТ

Драган Стефановски..... 743

HIDDEN POLITICAL, SOCIAL, ECONOMIC AND LITERARY
THEORIES THAT SUPPORT THE AMERICAN DREAM AND ITS
SURVIVAL

Safaa Rabeeakh 759

STIMULATION OF CRITICAL AND CREATIVE THINKING PROCESS
THROUGH PSYCHOLOGICAL WORKSHOPS AMONG
POSTGRADUATE STUDENTS

Eleonora Serafimovska, Marijana Markovikj 769

CULTURE AND LAW IN THE INTERCULTURAL COMMUNICATION
AND COOPERATION

Ranka Jeknić 791

SHAPING AND MODELING PERSONALITY IN PROCESS OF LONG
LASTING TRANSITION – CASE OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Marijana Markovikj, Eleonora Serafimovska 807

THE URBANIZED ALIENATION OF THE RELIGIOUS INDIVIDUAL —
THE INNOVATIVE CONCEPT OF SOCIOLOGY OF RELIGION

Karina Politkina, Tatyana Svetlichnaya 821

КОНСТИТУЦИОННЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ
ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА В РОССИИ И ГОСУДАРСТВАХ
ЕВРОПЫ

Инна Стародубцева..... 827

THE PERSPECTIVE OF DECENT WORK IN CONDITIONS OF
GLOBALIZATION

Slobodanka Kovačević-Perić..... 837

РАЗВОДОТ НА БРАКОТ И СИМПТОМИТЕ НА СТРЕС КАЈ
РАЗВЕДЕНИТЕ ЖЕНИ

Хатиџе Исџами..... 849

SOCIETY TODAY: THE CHALLENGE OF HUMAN RIGHTS AND THE
WAY FORWARD

Mirjana Sredojevic..... 859

THE ROLE OF STEREOTYPES IN CREATING SOCIAL DISTANCE
AND SOCIAL INCLUSION IN REPUBLIC OF MACEDONIA

Strashko Stojanovski, Jadranka Denkova..... 877

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF THE
INFORMATION SOCIETY IN RUSSIA

Anastasia Petukhova, Svetlana Krepysheva..... 895

MEDIA AND COMUNICATION 915

WHAT PRINT MEDIA WRITE FOR WORKERS RIGHTS AND
PROBLEMS IN REPUBLIC OF MACEDONIA IN THE PERIOD
1.03.2014-31. 08. 2014

Suzana Dzamtoska-Zdravkovska, Andon Majhosev 917

ABDUCTION OF AN EGYPTIAN AIRCRAFT IN MARCH, 2016:
DISCOURSE IN TRADITIONAL MEDIA AND INFORMATION SITES

Plamen Atanasov 933

INTERPRETATION OF NON-VERBAL SIGNS IN THE INSTANT
INTERNET COMMUNICATION VIA VIBER AND FACEBOOK
MESSENGER

Nataša Jović, Borislav Vukojević, Bojana Miodragović..... 943

TWO-WAY COMMUNICATION IN REGIONAL POLICY: THE
TECHNOLOGY OF SOCIETAL MARKETING.

Daria Shcheglova 961

THE PHENOMENON OF RISING NATIONALISM AND XENOPHOBIA
IN HUNGARY IN THE CONTEXT OF THE 2015/2016 REFUGEE
CRISIS AND ITS REFLECTION IN CROATIAN MEDIA

Nefreteta Zekić Eberhard, Tomislav Levak 967

HOW THE MEDIA IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA REPORT ON
THE ACTIVITIES OF THE PUBLIC PROSECUTION OF RELATED
OFFENSES ARISING FROM THE CONTENT OF THE ILEGAL
INTERCEPRION OF COMMUNICATIONS IN THE PERIOD 1.04.-30.06.
2016

Andon Majhosev, Zlatko Bakev..... 989

HATE SPEECH ON SOCIAL MEDIA IN REPUBLIC OF MACEDONIA

Dejan Marolov, Strashko Stojanovski..... 1009

ПРЕДИЗВИЦИ И МОЖНОСТИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА
ПОШТЕНСКИТЕ КОМУНИКАЦИИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Диана Бошковска, Наташа Данилоска, Елизабета Цамбаска,
Александра Лозаноска 1033

**КАКО ИЗВЕСТУВААТ МЕДИУМИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА АКТИВНОСТИТЕ НА ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО ЗА ГОНЕЊЕ
НА КРИВИЧНИ ДЕЛА ПОВРЗАНИ И КОИ ПРОИЗЛИГУВААТ ОД
СОДРЖИНАТА НА НЕЗАКОНСКОТО СЛЕДЕЊЕ НА
КОМУНИКАЦИИТЕ ВО ПЕРИОДОТ ОД 01.04.-30.06.2016**

Андон Мајхошев

Вонреден професор, Правен факултет, УГД Штип

e-mail: andon.majhosev@ugd.edu.mk

Златко Бакев

Студент на постдипломски студии

e-mail: zlatko_bakev@yahoo.co.uk

Апстракт

Со донесување на *Законот за јавно обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите*¹ од страна на Собранието на Република Македонија, всушност се формира ново Јавно обвинителство на територијата на Република Македонија со целосна независност од Јавното обвинителство на Република Македонија, и кое за својата работа, согласно законот, ќе одговара пред Советот на Јавните обвинители и Собранието на Република Македонија.

Функционирањето на правната држава е огледало на демократијата во секое цивилизирано општество. Функционирањето на правото и правната држава праќаат силни пораки колку една држава има (не)развиена политичка култура, демократски капацитет, и дали таа има политичка иднина. Во нашето истражување ние ќе се фокусираме на известувањето на медиумите за активностите на тн. Специјално јавно обвинителство во Република Македонија.

Основно истражувачко прашање во овој труд ќе ни биде Како известуваат печатените и електронските медиуми за активностите на Специјалното јавно обвинителство, односно дали постои

¹Службен весник на РМ бр. 159 од 15.09.2015 година.

разлика во известувањето за една иста активност на наведеното Јавно обвинителство од медиумите?

Во нашето истражување поаѓаме од основната истражувачка хипотеза дека во Република Македонија, и покрај зголемената политичка култура и повисокиот степен на демократија во државата, медиумите се соочуваат со проблемот на различно известување за иста активност на една државна институција, во нашиот случај Специјалното јавно обвинителство, зависно од блискоста на медиумот со власта или опозицијата.

Во истражувањето ќе се примени методот на анализа на содржина на текстовите и прилозите во печатените медиуми, електронските медиуми и интернет порталите за активностите на специјалното јавно обвинителство во периодот 01.04.-31.05.2016 година.

Клучни зборови: медиуми, јавно обвинителство, информирање.

**HOW THE MEDIA IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA REPORT ON
THE ACTIVITIES OF THE PUBLIC PROSECUTION OF RELATED
OFFENSES ARISING FROM CONTENT OF THE ILLEGAL
INTERCEPTION OF COMMUNICATIONS IN THE PERIOD 01.04.-
30.06.2016**

Andon Majhosev

Associate Professor PhD,

Faculty of Law, Goce Delchev University, Macedonia

e-mail: andon.majhosev@ugd.edu.mk

Zlatko Bakev

Postgraduate student on Faculty of Law,

"Goce Delchev" University-Shtip, Macedonia

e-mail: bakev_zlatko@yahoo.co.uk

Abstract

With the adoption of the *Law on Public Prosecution of related offenses arising from the content of the illegal interception of communications by Parliament*², actually is form a new Public Prosecutor of the Republic of Macedonia with complete independence from the Public Prosecutor's Office Macedonia, which for its work, under the law, will be accountable to the Council of Public prosecutors and the Assembly of Republic of Macedonia.

The functioning of the legal state is the mirror of democracy in any civilized society. The functioning of law and legal state sent strong messages how much a country has (not) developed political culture, democratic capacity and whether it has a political future. In our research we will focus on media coverage of the activities of the so called Special Public Prosecutor in the country.

Primary research question in this paper will be: How the print and electronic media inform on the activities of the Special Public Prosecutor, or whether there is a difference in the reporting of the same activity of the above mentioned Public Prosecutor?

In our research, we are guided by basic research hypothesis that the Republic of Macedonia, despite increased political culture and higher level of democracy in the country, the media are faced with the problem of different reporting for the same activity of a state institution, in this case the Special Prosecutor's Office, depending of the closeness of the media with the Government or the opposition.

The research will apply the method of content analysis of texts and articles in the print media, electronic media and internet portals for the activities of the Special Public Prosecutor in the period 01.04.-31.05.2016 year.

Keywords: *media, public prosecutor, informing.*

²Official Gazette of RM no. 159 of 09.15.2015 year

Вовед

Со донесувањето на Законот за јавно обвинителство за гонење на кривични дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникациите, во Собранието на Република Македонија и објавувањето во Службен Весник на РМ бр.159 од 15.09.2015 година, практично се формира ново Јавно обвинителство на територијата на Република Македонија со целосна независност од Јавното обвинителство на Република Македонија, а за својата работа согласно законот ќе одговоара пред Советот на Јавните обвинители и Собранието на Република Македонија. Ова јавно обвинителство претставува самостоен орган кој ќе ги гони сторителите на кривичните дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на неовластеното следење на комуникациите и тоа на сите комуникации извршени во периодот помеѓу 2008 година и 2015 година вклучително и на аудио снимки и транскрипти поднесени во Јавното обвинителство на Република Македонија.

Со тоа практично се решава еден од клучните проблеми на политичката криза во Република Македонија, а која започна со објавување на незаконски прислушкување на телефонските разговори на функционерите во Владата. Формирањето на ова јавно обвинителство беше резултат на политичкиот договор од Пржино кој беше склучен помеѓу лидерите на четирите најголеми политички партии. Ова јавно обвинителство или познато како Специјално јавно обвинителство својот кадар на обвинители го зема од редот на постојните јавни обвинители од Јавните обвинителства ширум територијата на државата, додека пак како стручна служба се вработија вработени од редот на полицијата, судовите и јавнообвинителската администрација, токму поради тоа се јави и потребата од донесување на закон за јавнообвинителска служба за потребите на ова јавно обвинителство. На 30.12.2015 година Собранието го изгласа Законот за Јавнообвинителска служба.³ Со тоа се овозможија сите предуслови за работа на ова јавно обвинителство во Република Македонија.

1. Ставови на медиумите кон СЈО

Откако Специјалното јавно обвинителство започна да ги отвора првите истраги и случаите во кои како осомничени за злоупотреби на своите функции се најдоа високи претставници на извршната власт, провладините телевизии кон активностите на оваа институција известуваа со одредена резерва и доза

³Службен весник на РМ бр. 2/15.

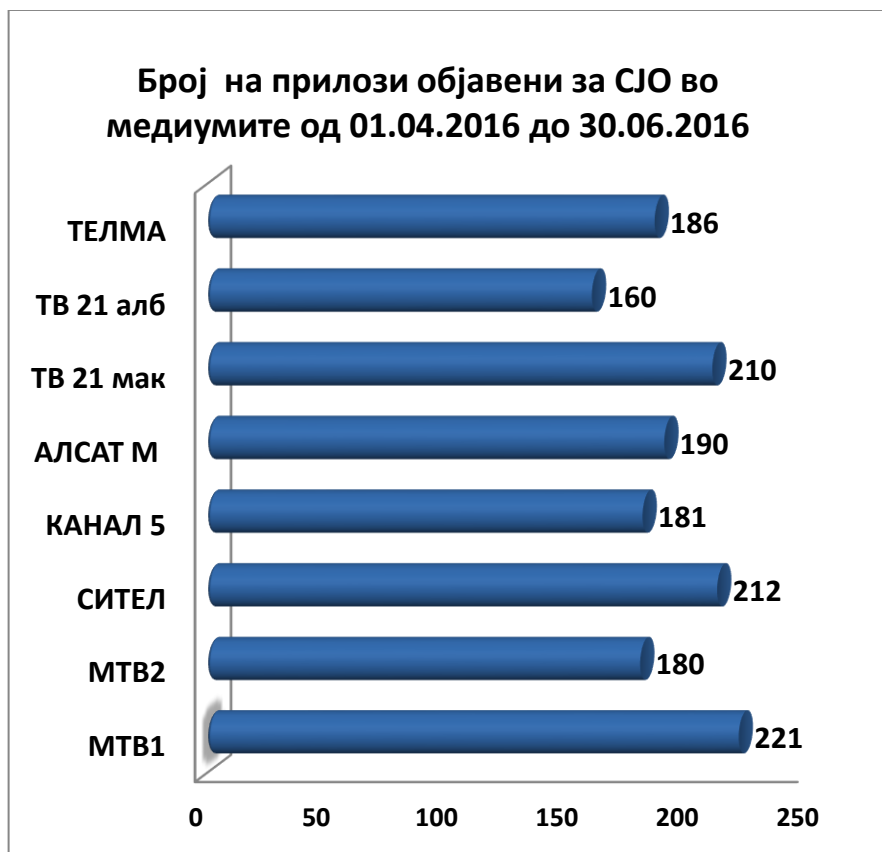
на критика. Во периодот што е предмет на наша анализа одредени медиуми известуваа за работата на обвинителката поврзани со плаќање кирија од буџетот на обвинителството за да живее и да работи во Скопје, како и за нејзиното барање на државно земјоделско земјиште.

Во продолжение графички ги прикажуваме податоците на објавените прилози на телевизиите во РМ за активностите на СЈО во периодот 01.04.-30.06.2016 година.

Број на прилози за активностите на СЈО
во електронските медиумите (ТВ)

Врз основа на горенаведените податоци можеме да констатираме дека најмногу новинарски прилози за работата на СЈО биле објавени во MTV1 (Јавниот радиодифузен сервис) со 221 прилози, потоа следува ТВ Сител со 212 прилози, а на трето место е ТВ 21. Содржински прилозите се однесуваа на разни тематски прашања, меѓу кои значаен број на прилози се однесуваа на критика врз работата на СЈО, со забелешка дека тоа работи по диктат на опозицијата. Притоа, беа пренесувани и мислења на експерти во врска со функционирањето на СЈО.

2.Настани за кои се известуваше во вестите

2.1 Специјално јавно обвинителство

Во фокусот на интересот на медиумите во централните информативни емисии (вестите) беа истрагите што ги води Специјалното јавно обвинителство (164 прилози). Се известуваше за случаите што ги отвори ова обвинителство (Транспортер, за превозот на ученици во Битола, ТНТ, за уривањето на деловниот објект „Космос“). Известувањето за СЈО е еклатантен пример за поларизацијата на медиумите, во која медиумите пренесуваа сосема спротивставени информации. Ова најмногу се однесуваше на прилозите во врска со смртта на аболицираниот сведок Коста Крпач.

Во периодот од (16 - 22 април) беа емитувани 58 прилози за Специјалното јавно обвинителство, во кои претежно се следеше развојот на случајот во врска со превозот на ученици во Битола (Транспортер), односно одлуките на судот по барањата од обвинителите да им се определи притвор на осомничените, потоа нивното префрлање во домашен притвор итн. Во последните два дена од периодот беше актуелен и новиот случај што го отвори СЈО, наречен ТНТ, во врска со уривањето на градежниот комплекс “Космос” во 2011 година. Генерално, сите медиуми известуваа неутрално и непристрасно околу работата на СЈО во овој период, пренесувајќи ги ставовите на сите инволвирани страни (обвинителството, позицијата, опозицијата). Дел од телевизии како на пример Алсат М и 24 Вести, пак, емитуваа и кратки разговори со инвеститорот, пренесувајќи ги неговите ставови во врска со новоотворениот предмет.

Во периодот од (23 - 28 април), работата на СЈО се следеше најмногу преку известувањето за случајот со смртта на Коста Крпач (60 прилози). Телевизиите како Сител, Канал 5, Алфа, ТВ Нова ја промовираа и тезата дека тој бил „жртва“ на притисоците од СЈО (Сител, 27 април „Самоубиство во Скопје- пукал во комбе, па се застрелал, мислел дека го следат и снимаат од СЈО“, ТВ Нова 28 април „Дали Коста Крпач бил жртва на тортура од Специјалното јавно обвинителство?“), додека останатите телевизии (Телма, 24 Вести, ТВ21, Алсат М) се повикуваа на соопштението на СЈО дека имале сознанија дека личноста била под сериозни притисоци откако се појавила како сведок во еден од случаите што ги отворила оваа институција). МТВ1 за случајот ги пренесе ставовите на МВР и на СЈО. Во периодот од (2 - 30 мај), работата на ова обвинителство се опсервираше генерално преку два случаја: смртта на уметникот и бизнисмен Коста Крпач (аболицирано лице од претседателот), и случајот „Транспортер“ во кој е обвинет градоначалникот на Битола (вкупно 63 прилози). Телевизиите со провладина уредувачка политика известуваа дека Крпач се самоубил поради притисоци од СЈО (Канал 5, 5 мај: „Начинот на работата на специјалните обвинители деновите стана проблематичен и во случајот со Коста Крпач, кој изврши самоубиство во својот стан во Скопје“), додека другите известуваа дека причините за смртта се се’ уште нејасни. Исто така, беше пренесена и информацијата дека се бара замрзнување на имотот на градоначалникот на општина Битола.

3. Актуено-информативни емисии

Во набљудуваниот период, предмет на анализа беа вкупно 72 емитувани изданија на 11 различни емисии кои се емитуваат на телевизиите на национално ниво. Од нив, предмет на подлабока анализа беа само оние емисии во коишто беше воочен говор на омраза и дискриминирачки и негативен говор, како и експлицитно и континуирано кршење на членот 14 на Кодексот на новинарите во кој се вели дека новинарот мора да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти.

3.1. Емисија „Јади бурек“ - ТВ Сител 3

Во периодот од 15 април до 6 мај 2016 анализирани се 11 изданија на емисијата „Јади Бурек“. Во поголем дел од изданијата се застапени политички теми најчесто преку преглед на печатот и јавувања на гледачи и поради содржината на дискусијата и односот на водителот. Забележливо беше тоа што во пет емисии гостите наместо да бидат во студиото, дел од учесниците во емисијата беа вклучувани телефонски. Во две емисии во кои се дискутираше околу аболицијата и уставноста на Специјалното јавно обвинителство телефонски беа вклучени професори од Правен факултет во Скопје (експерти), а во две емисии гостуваа лица од други професи.

Во однос на аболицијата на Иванов, водителот во повеќе случаи потенцираше дека лидерот на владејачката партија побарал да се повлече истата, додека лидерот на опозицијата не побарал повлекување кога бил аболициран од поранешниот претседател на државата, за да подоцна и тој јавно побарал да биде повлечена неговата аболиција.

3.2. Емисија „Миленко лејт најт шоу“ - ТВ Канал 5

Во набљудуваниот период анализирани се четири (4) изданија на емисијата „Миленко Лејт најт шоу“. Сите четири емисии обработуваа теми од внатрешнополитичкиот живот на Република Македонија, како и со одредени аспекти на меѓународната актуелна геополитика и нејзиното влијание на домашната политичка сцена. Како соговорници во емисиите главно беа личности од земјава, претставени или како аналитичари или како добри познавачи на состојбите и областа за која станува збор. Во сите четири емисии беа упатени сериозни критики кон личностите од опозицијата, кои со нивното однесување ја дестабилизираат државата.

Една од емисиите се занимаваше со аболицијата од претседателот Ѓорге Иванов и нејзините импликации врз актуелната политичка криза и во неа главната теза која се обработуваше беше онаа за спрегата на (опозицијата) со недефинирани сили однадвор, со цел симнување од власт на демократски избраната политичка гарнитура заради остварување на пошироки геостратешки агенди.

4. Следењето на медиумските содржини

Во прилог има детална анализа од следењето на медиумските содржини преку Механизмот за набљудување и реакција за период (01 април - 30 мај 2016)

4.1. Македонска телевизија – Прв сервис

Прв период (01 – 22 април 2016)

МТВ 1 во наведениот период од 01 до 22 април објави вкупно 91 прилог за актуелните политички настани. Најголем број од прилозите се за: политичката криза и предвремените парламентарни избори (24 прилози), за владините проекти (12 прилози), за протестите (11 прилози), за аболицијата од претседателот Иванов (8 прилози), за работата на СЈО (6 прилози), а активностите на опозицијата (4 прилози), за суспендирањето на одлуките на министрите од опозицијата (2 прилози); за состојбата со бегалците (2 прилози), за медиумите (2 прилози), и други теми.

Втор период (23 – 28 април 2016)

МТВ 1 во период од 23 до 28 април објави вкупно 75 прилози во врска со актуелните политички настани. Најголем број од прилозите се за: предвремените избори (20 прилози), владините проекти (11 прилози), протестите (6 прилози), СЈО и случајот Крпач (6 прилози), активностите на опозицијата (3 прилози), влијанието на кризата врз економската состојба (2 прилози), аболицијата на претседателот Иванов (1 прилог) и други теми. Во 14 прилози забележан е позитивен однос кон Владата, а во помал обем кон владејачката партија.

Трет период (2 – 30 мај 2016)

Во период од 2 до 30 мај, во централните вести на МТВ1 објавени се вкупно 55 прилози за политички актери и актуелни политички настани. Најмногу од прилозите беа на тема предверемни избори и политичката криза

(17 прилози), протестите и контрасобирите (10 прилози), влијанието на политичката криза врз економијата (4 прилози), владините проекти и инвестиции (3 прилози), активности на опозицијата (3 прилози), аболицијата од претседателот Иванов (2 прилози), работата на СЈО и случајот Крпач (2 прилози), за медиумите еден прилог и други актуелни теми. Во пет прилози е забележан позитивен однос кон Владата и владините функционери, нема ниту еден прилог со демонизирачки став кон некој субјект.

4.2. Македонска телевизија – Втор сервис

Прв период (01 – 22 април 2016)

На вториот канал од МТВ беа емитувани 70 прилози за политичките субјекти, од кои 31 прилог се за протестите против аболицијата, седум за изборите, шест за Специјалното јавно обвинителство, пет прилози за медиумите, и за други теми. Беа емитувани седум прилози за активностите на најголемата албанска партија, како и два позитивни и еден критички прилог за Владата. Имаше информации и за Специјалното јавно обвинителство за веќе отворените случаи (20 април: „Случај Транспортер, притвор за секретарот на општина Битола“), како и за новотворените (21 април: „Случај ТНТ, објектот Космос е урнат незаконски“), но и за проблемите со кои се соочува обвинителството (21 април: „Фетаи: ни се закануваат со семејствата, но нема да застанеме“).

Втор период (23 – 28 април 2016)

МТВ2 во вестите во анализираниот период објави вкупно 55 прилози за политичката состојба. Најмногу од нив се за аболицијата (13 прилози), за протестите (шест прилози), за изборите (10 прилози), за активностите на СЈО (четири прилози) и за медиумите (4 прилози). Во четири (4) прилози се третираат теми од интерес на албанската заедница, од кои два прилози се со фаворизирачки однос кон најголемата албанска партија. Во четири прилози се изнесуваат ставовите на опозицијата за критички за власта. Во врска со работата на СЈО се пренесуваат нападите од владејачката партија кон СЈО дека е политички ориентирана и дека носи селективни одлуки“, и реакцијата “опозицијата, одговара: на премиерот му пречат независни институции“ (23 април).

4.3. Сител

Прв период (01 – 22 април 2016)

Во известувачкиот период од 01 до 22 април 2016 година на ТВ Сител се објавени вкупно 75 прилози кои се однесуваат на политичките актери, случувања или состојби. Најмногу внимание телевизијата им посвети на: политичката криза и изборите (21 прилог), на протестите (18 прилози), на новите мерки и проекти на Владата и локалните институции раководени од владеачката партија (7 прилози), Аболицијата од претседателот Иванов (6 прилози), промотивните и другите активности на лидерот на владеачката партија (5 прилози), работата на Специјалното јавно обвинителство (3 прилози), суспендирањето на одлуките на министрите од опозицијата (2 прилози), за активностите на опозицијата и за бегалската криза по еден прилог и други теми. Во најголем број известувања за овие теми телевизијата изразуваше позитивен и фаворизирачки однос кон владеачката партија, и негативен однос кон најголемата опозициона партија, а во анализираниот период и кон организаторите и учесниците во граѓанските протести против одлуката за аболиција.

Втор период (23 – 28 април 2016)

Во анализираниот период Сител објави 67 прилози за актуелните политички случувања и политичките субјекти. Најзастапени теми беа предвремените парламентарни избори (17 прилози), проектите на Владата (11 прилози), протестите (8 прилози), активностите на лидерот на владеачката партија (5 прилози), Специјалното јавно обвинителство и смртта на Коста Крпач (3 прилози), аболицијата на претседателот Иванов (3 прилози), тезите за федерализација на државата (2 прилога), активностите на опозицијата (2 прилога), тезите за економски проблеми поради политичката криза (1 прилози) и други теми. Во најголем дел (23 информации) во известувањата на овие теми е забележан фаворизирачки однос кон владеачката партија и кон здружението ГДОМ, и негативен однос (19 прилози) кон најголемата опозициона партија, СЈО, фондацијата Сорос. Во наведениот период во информирањето се забележува присутност на прилозите за смртта на Коста Крпач, при што СЈО е прикажано како продолжена рака на СДСМ (23 април), и директно се посочува на оваа институција како причина за смртта (27 април „Самоубиство во Скопје- пукал во комбе, па се застрелал , мислел дека го следат и снимаат од СЈО“).

Трет период (2 – 30 мај 2016)

Во наведениот период ТВ Сител во централниот Дневник објави вкупно 70 прилози на теми за политичките актери и случувања. Најголем фокус имаше на: предвремените парламентарни избори (20 прилози), на владините проекти и инвестиции (11 прилози), на протестите и контрасобиите (6 прилози), на активностите на опозицијата (4 прилози), на работата на СЈО и случајот Крпач (3 прилози), промоциите на лидерот на владеачката партија (3 прилози), и за аболуцијата (1 прилог), за медиумите (1 прилог) и за кризата и економијата 1 прилог. Во 14 прилози има нагласено пофално и фаворизирачко известување за владеачката партија, како и за активностите на здружението ГДОМ, додека во 21 прилог нагласено негативно, демонизирачки се информира за опозиционата партија, СЈО, демонстрантите против аболуцијата на Иванов и за министерот за внатрешни работи Оливер Спасовски од редот на опозицијата.

Коментари и оценки во вестите: Опозицијата (опозициската партија и нејзиниот лидер) и СЈО остануваат главен таргет со негативни прилози (3 мај „Политичките аналитичари постојано предупредуваа дека политичката криза во Македонија може да прерасне и во безбедносен ризик за државата, поради несериозниот однос на опозицијата“.

4 мај „Курир: Лицемерие на опозициската партија, наутро се поклонуваат, навечер ги фарбаат спомениците“). Негативниот однос кон СЈО и обвинителите е експлицитен со тоа што новинарите изразуваат отворен став против, бидејќи со неговото формирање е прекршен законот и „еве ги последиците“ (2 мај случај Крпач), и дека „после се, беше само прашање на ден кога ќе се појават жртви на Специјалното јавно обвинителство, прашање е дали ова ќе биде и последната жртва“ (2 мај анализа/коментар).

7 мај „Странците од Брисел го чести ЗНМ и претседателот Селмани со нови 200.000 евра, за другите ништо“, 5 мај „СЈО молчи дали пријавило закани врз сведокот Крпач – Дневник).

Примери на фаворизирање аудиовизуелни содржини: (2 мај најава/коментар) во кои се потенцира неуставноста на СЈО.

4.4. Телма

Телма во овој период од 01 до 22 април објави вкупно 76 прилози за настани на актуелни политички теми. Најголем број од прилозите оваа телевизија во вестите се за: протестите (26 прилози), политичката криза и изборите (17 прилози), аболицијата и реакциите (8 прилози), работата на СЈО (5 прилози), суспендирањето на одлуките на министрите од опозицијата (2), медиумите (1 прилог) и други теми. Во ниту еден од емитуваните прилози и најавите нема изразен новинарски став, а известувањето е неутрално, критички и аргументирано. На индиректен начин преку известувањето за другите настани се споменуваа и активноста на СЈО.

4.5. ТВ 21 (на македонски јазик)

ТВ 21 во вестите на македонски јазик во периодот од 01 до 22 април објави вкупно 102 прилози за политичките настани. Најголем број прилози се објавени за: изборите и политичката криза (23 прилози), за протестите (21 прилог), за аболицијата (14 прилози), за суспендирањето на одлуките на министрите од опозицијата (3 прилози), за работата на СЈО (3 прилози), за владини проекти (2 прилози), за активностите на опозицијата (2 прилози), за односите помеѓу Грција- Македонија (3 прилози), за медиумите (1 прилог) и други теми. Во два прилози кои се однесуваат на активности на владини функционери има позитивен тон на известување.

Втор период (23 – 28 април 2016)

ТВ 21 во вестите на македонски јазик во периодот од 23 до 28 април објави вкупно 88 прилози за политички настани. Најзастапени беа темите во врска со предвремените избори (17 прилози), протестите (11 прилози), аболицијата од претседателот Иванов (5 прилози), најавите за можни санкции поради политичката криза (3 прилози), Специјалното јавно обвинителство заедно со случајот Крпач (3 прилози), за активностите на опозицијата (3 прилози), проектите на Владата (2 прилози), ситуацијата со бегалците (2 прилози) и други теми. Во ниту еден од прилозите нема изразен став на новинарот.

4.6. ТВ 21 (вести на албански јазик)

Прва недела (01 – 22 април 2016)

Телевизијата во известувачкиот период емитуваше 84 прилози во врска со политички теми и субјекти. За протестите е емитуван 21 прилог, 14 прилози за аболицијата и 5 за други аспекти од политичката криза, потоа 14 прилози за предвремените избори, 4 прилози за активностите на Специјалното јавно обвинителство и 6 прилози за теми од интерес на Албанците. Во врска со активностите на СЈО, во вестите беа пренесени информации за уривањето на објектот Космос.

Трет период (2 – 30 мај 2016)

Телевизијата во известувачкиот период во вестите на албански јазик емитуваше 76 прилози во врска со политички субјекти, процеси или состојби. Најзастапени беа темите поврзани со аболицијата од претседателот Иванов (15 прилози), потоа протестите (13 прилози), економските последици од кризата (6 прилози), изборите (6 прилози), Специјалното јавно обвинителство (4 прилози), медиумите (4 прилози) и други теми. Беа емитувани 9 прилози со посебен албански етнички фокус, а седум прилози имаа критички став кон Владата.

4.7. АЛСАТ М (вести на албански јазик)

Прв период (01 – 22 април 2016)

Телевизијата Алсат М во вестите на албански јазик објави 91 прилог поврзани со политичките партии и политичките состојби. Најмногу се известуваше за протестите на улиците (26 прилози), како и за другите случувања и реакции поврзани со аболицијата од претседателот Иванов (18 прилози), потоа се емитуваа 10 прилози за изборите, 8 прилози за Специјалното јавно обвинителство и 3 прилози за медиумите. Седум прилози се емитуваа за теми од интерес на Албанците. Проследени се и активностите на Специјалното јавно обвинителство.

Втор период (23 – 28 април 2016)

Во овој период во вестите беа објавени вкупно 74 прилози кои се однесуваат на политички субјекти и настани. За аболицијата имаше 11 прилози, за протестите против аболицијата има 11 прилози, за економските последици од кризата и најавените санкции има 11 прилози и уште 11 прилози

има за избори. За СЈО има 6 прилози, за медиуми има 4 прилози, критички за Влада има 3 прилози, како и 7 прилози на теми од интерес на Албанците. Во овој период се емитуваат вести за работата на СЈО во кои се пренесуваат меѓусебните обвинувања на партиите.

Трет период (2 – 30 мај 2016)

Телевизијата во известувачкиот период емитуваше 62 прилози во врска со политичките субјекти, процеси или состојби. Доминираат протестите (14 прилози), за политичката криза (9 прилози), аболицјата од претседателот Иванов (7 прилози), предвремените избори (7 прилози), економските последици од кризата (5 прилози), Специјалното јавно обвинителство (5 прилози), медиумите (2 прилога) и други теми. Во најголем дел од известувањето за овие теми телевизијата има неутрален или критички однос кон состојбите.

5. Следење на работата на СЈО во сите медиуми од 01.06.2016 до 30.06.2016

Во периодот од 01.06. - 30.06.2016 година работата на Специјалното јавно обвинителство се следеше и информативни емисии дневни весници постојано беше присутна веста за ова Јавно обвинителство со оглед на фактот што имавме секојдневно протести на опозицијата претставена преку разни невладини граѓански организации. Низ призмата на бројките можеме да кажеме дека во целиот овој мониториран период не претстанаа нападите и контранападите како во провладините медиуми така и во опозициските медиуми, па така имаме вкупно 432 прилози во сите медиуми, каде се говори за работата на ова јавно обвинителство.

6. Следење на печатените медиуми

Настаните и одлуките на СЈО беа исто така актуелни и во печатените весници како што се Утрински Весник, Вест, Дневник, Слободен Печат. Во сите овие весници Јавното обвинителство беше застапено со доста многу статии во временскиот период од 01.04.2016 до 01.06.16. Во прилог се дел од насловите кои беа дел од овие весници и се разбира најчитаните статии.

6.1. Утрински Весник

Април:

02.04.2016, Специјалното обвинителство го обжали решението за куќен притвор на Горан Груевски

Специјалното обвинителство го обжали решението за куќен притвор на Горан Груевски. Специјалното јавно обвинителство денеска информира дека е...

14.04.2016, „Транспортер“ нова истрага на СЈО за превозот на ученици во Битола

„Транспортер“ нова истрага на СЈО за превозот на ученици во Битола. Специјалното јавно обвинителство денеска на прес-конференција најави нова...

18.04.2016, СЈО го бомбардира со писма Иванов, непостоечки кривични дела. Гордана Дувњак. Специјалното обвинителство деновиве е во интензивна преписка со претседателот на државата Ѓорге Иванов околу...

21.04.2016, Груевски - СЈО стана институција под целосна контрола на СДСМ

во реакцијата на денешната прес-конференција на Специјалното јавно обвинителство. Според Груевски, доволно е само да се види реториката на прес...

21.04.2016, Специјалното обвинителство отвори истрага за уривањето на „Космос“

Специјалното обвинителство отвори истрага за уривањето на „Космос“. Во предистражната постапка „ТНТ“ осомничени се четири лица за кои од судот се...

Мај:

03.05.2016, Обвинителство бара нови докази за Коста Крпач

Обвинителство бара нови докази за Коста Крпач. Основно јавно обвинителство Скопје вчера достави барања до три институции за информации потребни...

05.05.2016, Орав - Институциите треба да му помогнат на СЈО

Иванов за помилување ги поткопува овие напори. „Во однос на тоа сите државни институции треба да му помогнат на Специјалното јавно обвинителство (СЈО) .

6.2. Статии за Специјалното Јавно Обвинителство во други дневни печати

Под надзор на странски амбасадори, СЈО најави нова истрага

Дневник - 15.04.2016

Повеќе странски амбасадори присуствуваа на вчерашната прес-конференција на која специјалните јавни обвинители објавија нова истрага поврзана за договорите за превоз на ученици на подрачјето на општина Битола.

Јанева отвори нов случај „Транспортер“

Утрински - 15.04.2016

Гордана Дувњак „Ние сме тука и работиме. Верувам дека правдата ќе победи“. Ваква порака вчера испрати до јавноста специјалната обвинителка Катица Јанева, како одговор на амнестијата што ја даде претседателот на државата Ѓорге Иванов за сите ...

СЈО:Точно е дека адвокати на власта бараа да затвориме предмети против осомничени функционери

Фокус - 21.05.2016

Адвокатите на аболицираните функционери на ВМРО ДПМНЕ поднеле барања до СЈО да се затворат постапките против Груевски, Јанкуловска, Јанакиевски, Протугер и останати претставници на власта. Од Специјалното јавно обвинителство за Мета потврдиле дека до ...

Јавни обвинители го тужат шефот Марко Зврлевски

Фактор - 01.06.2016

Јавен обвинител го тужел Јавното обвинителство на Република Македонија, со кое раководи Марко Зврлевски , оти не му исплаќало надоместок за дежурство и го добил судскиот спор. На тужителот му биле исплатени 355.000 денари или 5.700 евра.

Заклучоци

Во период што е предмет на нашата анализа можевме да забележиме дека медиумите во РМ посветувале големо внимание за информирањето на работата на СЈО. Исто така, медиумите, зависно од сопствената уредувачка политика, за СЈО известуваа различно, а во одредени моменти имаа и спротивставени ставови. Ова, пред се се должи на разликата во уредувачката политика на самите медиуми. Ваквите спротивставени ставови на медиумите за работата на СЈО во јавноста создаваше две вистини, кои граѓаните си ја толкуваа на свој начин, зависно од сопствените политичките убедувања. Во контекст на заклучокот, даваме графички приказ за бројот на прилозите во електронските медиуми (ТВ на државно ниво) во периодот 01.04.-30.06.2016 година од кои можеме да извлечеме одредени констатации и индиции.

Во периодот 01.04.-30.06.2016 година телевизиите и печатените медиуми објавиле вкупно 1440 информативни содржини кои имплицитно се однесувале на активностите на СЈО, од кои само 432 информативни содржини експлицитно се однесувале на СЈО, при што 275 биле во негативен контекст, а 157 во позитивен контекст. Исто така, од анализата на содржините на емитувани информативни содржини во електронските медиуми, како и текстовите во печатените медиуми од различни новинарски жанрови, можевме да забележиме дека стручната (експертската) јавност е поделена во однос на функционирањето на Специјалното јавно обвинителство (СЈО) од два аспекти. Првиот е дека основањето на СЈО е неуставно, бидејќи

наведеното обвинителство не е уставна категорија. Вториот е дека СЈО за едни експерти е во функција на една политичка партија, односно дека истото работи под диктат на опозицијата и на одредени меѓународни структури. Исто така, можеме за заклучиме дека на специјалното јавно обвинителство му е потребно уште многу време да ги заврши обемните истраги, односно да го оправда своето постоење во јавноста, и да излезе со обвинителни акти против извршителите на кривични дела, дотогаш многумина ќе го поставува прашањето за оправданоста на постоењето на ова специјално јавно обвинителство.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

Закон за специјалното јавно обвинителство за гонење на кривичните дела поврзани и кои произлегуваат од содржината на незаконското следење на комуникацијата (Сл. Весник на РМ бр. 159/15).

Користени податоци од интернет порталите на електронските медиуми

Следење на телевизиите со национална концесија

Вест, 01.04.-30.06.2016

Дневник, 01.04.-30.06.2016

Утрински весник, 01.04.-30.06.2016

Слободен печат, 01.04.-30.06.2016

Користена веб страната на Facebook на Специјалното јавно обвинителство

Интернет портали кои објавуваат информации за работењето на СЈО

Користени податоци од веб порталот на ТВ Сител,

Веб портал на ТВ Канал 5

Користени податоци од веб порталот на ТВ Алфа, ТВ Алсат, ТВ Нова, ТВ21

Користени податоци од веб порталот на ТВ Телма,

ТВ 21 на македонски и англиски

Фокус